

РЕШЕНИЕ

№ 13

гр. П., 19.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – П., II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Красимир Г. Ненчев

Членове: Албена Г. Палова
Ани Харизанова

при участието на секретаря Петрана Ив. Динева
като разгледа докладваното от Красимир Г. Ненчев Въззивно гражданско дело № 20235200500645 по описа за 2023 година

Производството е въззивно, по реда на чл. 258 и сл. от ГПК .

Районен съд П. е сезиран с искова молба , подадена от „Р и В Т.Л.“ ООД гр. Л. , ЕИК 204596076, против „В.“ АД гр. П., ЕИК *****.

С Решение № 693/19. 06. 2023г. на районен съд П. , постановено по гр. д. № 3458/2022г. по описа на същия съд, предявения иск е отхвърлен изцяло, като неоснователен. Осъден е ищеца да заплати в полза на ответника сторените съдебно-деловодни разноски.

Решението на районния съд се обжалва с въззивна жалба от ищеца в първоинстанционното производство, подадена чрез пълномощника на страната. Във въззивната жалба се твърди, че решението на районния съд е неправилно, като незаконосъобразно и необосновано . Във въззивната жалба се прави искане да се отмени решението на районния съд и спора да се реши по същество от въззивната инстанция , като се уважи предявения иск.

В срока по чл. 263 ал. I от ГПК е постъпил писмен отговор от противната страна , подаден чрез пълномощника на страната .В писмения отговор се оспорва въззивната жалба с твърдения за неоснователност на жалбата. Искането е да се потвърди решението на районния съд , като правилно и законосъобразно, а въззивната жалба да се остави без уважение, като неоснователна . Страната не сочи нови доказателства пред въззивната инстанция .

Правни изводи .

При служебната проверка на съда относно валидността и допустимостта на съдебното решение при условията на чл. 269 от ГПК въззивната инстанция установи следното :

Решението на районния съд е **валидно** (постановено е от надлежен съдебен състав , в предвидената от закона писмена форма и в рамките на правораздавателната компетентност на съда. Няма основания за прогласяване нищожността

на съдебния акт, при условията на чл.270ал. I от ГПК).

Решението на районния съд е **процесуално допустимо** (няма основания за обезсилване на съдебното решение , при хипотезите на чл. 270 ал. III от ГПК) .

Разгледана по същество въззивната жалба е **неоснователна** .

Правно основание на иска и фактически състав на правната норма .

Правното основание на иска е нормата на чл. 372 от ТЗ – *осъдителен иск на превозвача за заплащане на превозни възнаграждения* .

Фактически състав на правната норма :

1/ Постигане на съгласие между две лица “ изпращач” / товародател/ и “превозвач “ , превозвача да превози до определено място , лице, багаж или товар , който изпращача му предава , срещу заплащане на превозно възнаграждение / навло /(чл. 367 от ТЗ и чл. 49 от Закона за автомобилните превози / ЗАПр./) .

2/ Договорът за превоз е реален, а не консенсуален договор. Предаването на товара е елемент от фактическият състав на договора (чл. 370 от ТЗ) .

3/ Договорът за превоз е неформален договор. Съгласието на страните по предмета на превоза и превозното възнаграждение е достатъчно за валидното му сключване . Това обаче не е достатъчно ,когато трябва да се установи сключването на договора при автомобилния , железопътния и крайбрежния транспорт. При този вид транспорт сключването на договора следва да се удостовери с “ товарителница “ . Товарителницата установява :

- сключването на договора ;
- предмета на превозния договор ;
- условията на договора ;
- предаването на товара ;

Действителността на договора за превоз на товари обаче не зависи от издаването, редовността или изгубването на товарителницата (чл. 50 ал. II от ЗАПр.). Формата , която закона изисква е за доказване сключването на договора , но не и за неговата действителност.

4/Договорът за превоз е двустранен и възмезден договор . Превозвачът се задължава да извърши превоза , по начина , посочен в текста на чл. 368 от ТЗ, срещу което има правото на възнаграждение. Според текста на чл. 372 от ТЗ превозното възнаграждение се предплаща от товародателя(товародателя е длъжен да плати цената при сключването на договора) , освен ако е уговорено друго (чл. 372 ал. I от ТЗ) . Текстът предвижда , че може да се уговори и нещо различно . Ако възнаграждението не е предплатено от товародателя при сключването на договора , то се заплаща от получателя при приемането на товара (чл. 372 ал. II от ТЗ) .

По съществото на спора.

► Въззивната инстанция намира за обоснован и законосъобразен извода на районния съд за това,че по делото не е установено сключването на валиден договор за превоз в автомобилния транспорт между ищцовото и ответното дружество.

Както бе посочено по – горе валидното сключване на договор за превоз в автомобилния транспорт се установява от съдържанието на издадените товарителници . По своята правна природа товарителницата не представлява ценна книга . *Товарителницата представлява придружителен към товара документ, който се издава от товародателя (изпращача) по искане на превозвача.* От

представените по делото писмени доказателства се установява, че за извършените превози са издадени международни товарителници (ЧМР). Товарителниците не са издадени от изпращача (товародателя), а от превозвача, като носят подпис и печат на превозвача. В товарителниците е посочен изпращача, получателя на стоката, мястото на товарене и на разтоварване. Реквизитите на товарителниците водят до извода, че по своята правна природа това не са „товарителници“, а „товарителни записи“ (чл. 371 от ТЗ). Товарителният запис е документ, който не установява сключването на договора. Този документ се издава от превозвача и установява получаване на стоката от превозвача и задължението на превозвача да достави стоката до определеното за това място.

► Второто основание за отхвърляне на иска е разпоредбата на чл. 372 ал. 1 от ТЗ.

Според тази правна норма *товародателя е длъжен да плати цената при сключването на договора, освен ако е уговорено друго* (чл. 372 ал. 1 от ТЗ). От обясненията на свидетеля Б., дадени пред първоинстанционния съд, е установено, че страните са уговорили възнаграждението за извършваните международни превози да се заплаща не от ответното дружество – възложител “В. „ АД, а от румънското дружество- получател “TRIDENT BUSINESS S.R.L.” („Трайдънт Бизнес Ес Ар Ел“), за което този свидетел е търсил съдействие от свидетеля Б..

► Последното основание за отхвърляне на иска е разпоредбата на чл. 372 ал. 2 от ТЗ.

Според тази правна норма, *ако възнаграждението не е заплатено от товародателя, то се заплаща от получателя при приемането на товара. Следователно, задължението на товародателя за заплащането на превозното възнаграждение е субсидиарно*. Това означава, че за превозвача съществува правната възможност да иска заплащането на превозното навяло, както от товародателя (изпращача), така и от получателя на товара, румънското дружество “TRIDENT BUSINESS S.R.L.” („Трайдънт Бизнес Ес Ар Ел“).

► По претенцията на ищцовото дружество за заплащане на сумата от 540 лева, представляваща превозно възнаграждение за извършен превоз на територията на Р. България, от гр. София до гр. П..

Предявеният иск е **неоснователен**.

От заключението на приетата по делото СИЕ е установено, че ответното дружество “В. „ АД е осчетоводило две фактури, издадени от ищцовото дружество, за извършени транспортни услуги от гр. Ш. до гр. П. и от с. С. до гр. П.. *Фактура № 269/21.07.2021 г., за сумата 540 лева, с основание на фактурата, транспортна услуга от гр. София до гр. П., не е осчетоводена в ответното дружество.*

Правилно районния съд е приел, че фактура № 269/21.07.2021 г. по своята правна природа представлява частен диспозитивен, а не свидетелстващ документ. Частният диспозитивен документ удостоверява насрещните волеизявления на страните и тяхното съвпадение, когато съдържа подпис на издателя и получателя (страните по сделката) или е осчетоводен, както от издателя, така и от получателя. При положение, че процесната фактура не съдържа подпис на получателя и не е осчетоводена от ответното дружество следва да се приеме, че не е налице валидно договорно правоотношение между страните за транспортен превоз на територията на Р. България.

При положение, че фактическите констатации и правните изводи на районния съд съвпадат с тези на въззивната инстанция, на основание чл. 271 ал. 1 от ГПК, решението на районния съд ще следва да се потвърди, като правилно и законосъобразно.

С оглед изхода на спора пред въззивната инстанция и на основание чл. 78 ал. 3 от ГПК ще следва

да се осъди жалбоподателя да заплати в полза на ответника по въззивната жалба сумата **2050 лв.**, представляваща сторени разноси във въззивното производство за адвокатско възнаграждение на един адвокат.

Предвид на гореизложеното и на основание чл. 235 от ГПК и чл. 271 ал.1 от ГПК Пазарджишкия Окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 693/19. 06. 2023г. на районен съд П. ,постановено по гр. д. № 3458/2022г. по описа на същия съд.

ОСЪЖДА „Р и В Т.Л.“ ООД гр. Л. , ЕИК 204596076 , да заплати в полза на „В.“ АД гр. П.,ЕИК *****, сумата **2050 лв.** , представляваща сторени разноси във въззивното производство за адвокатско възнаграждение на един адвокат.

На основание чл. 280 ал. 3 т. 1 от ГПК решението на въззивната инстанция не подлежи на касационно обжалване(търговско дело/ чл. 1 ал. 1 т. 5 и чл. 1 ал. 2 т. 1 от ТЗ/ с цена на иска под 20

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____